

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

1. ชื่อองค์ความรู้ เทคนิคในการขับเคลื่อน OTOP ให้มีประสิทธิภาพ
2. ชื่อเจ้าของความรู้ นางสาวกัญกรไชยหนู ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
3. หมวดยุทธศาสตร์ที่บรรจุ เทคนิคในการขับเคลื่อน OTOP ให้มีประสิทธิภาพ
4. ที่มาและเป้าหมายของการจัดการความรู้

โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาการผลิตสินค้าและบริการของชุมชน เพื่อให้แต่ละชุมชนได้ใช้ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาสินค้าและบริการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างงาน สร้างรายได้ สร้างชุมชนให้เข้มแข็งพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

จากประสบการณ์ในการทำงานด้าน OTOP ตลอดระยะเวลาหลายปี พบว่า ปัญหาของธุรกิจ OTOP โดยภาพรวมเกิดจาก

1. ความไม่เอาใจจริงเอาใจในการพัฒนาของคนในกลุ่ม OTOP เอง อาจเนื่องมาจากการไม่ได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านความรู้แหล่งเงินทุน แหล่งตลาดเป้าหมายและเทคโนโลยีผู้ประกอบการยังขาดแนวคิดเชิงธุรกิจและสินค้าหรือบริการที่มีความเป็นนวัตกรรมมีน้อย ส่วนใหญ่มักเกิดจากการลอกเลียนแบบกัน OTOP จริงๆก็มักจะเป็น “มรดก” เก่าแก่ดั้งเดิมของท้องถิ่นที่เอามาปรับประยุกต์บ้างเล็กน้อย จะเกิดนวัตกรรมได้ก็ต่อเมื่อมี “การเรียนรู้”

2. ปัญหาในการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อการส่งออก คือ ปัญหาด้านการผลิต ปัญหาด้านบรรจุภัณฑ์ปัญหาด้านการตลาด สินค้า OTOP ไม่มีการพัฒนารูปแบบของบรรจุภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน อีกทั้งช่องทางการจำหน่ายที่ยังมีจำกัดและไม่มากพอ

3. ปัญหาเครือข่ายวิสาหกิจ ขาดการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาเครือข่ายในการสร้างความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรม

4. ปัญหาด้านการผลิตของ OTOP คือ ขาดวัตถุดิบขาดเครื่องมือการผลิตที่ทันสมัย และไม่มีทักษะในการผลิตวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตมีคุณภาพไม่สม่ำเสมอ กลุ่มผู้ผลิตชุมชนส่วนใหญ่ไม่สามารถรับการสั่งซื้อสินค้าคราวละมากๆ

5. ปัญหาด้านการเงินและแหล่งเงินทุน ต่ำ เนื่องจากผู้ประกอบการยังขาดทักษะการบริหารการเงินและบัญชีไม่มีระบบบันทึกบัญชีที่ถูกต้องและไม่มีการบันทึกรายรับรายจ่ายของตนเอง ทำให้ผู้ประกอบการ OTOP ส่วนใหญ่ไม่รู้ต้นทุนที่แท้จริงของตนเอง

6. ปัญหาด้านเทคโนโลยีขาดการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการดำเนินงาน ขาดทักษะแรงงาน

การช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม พร้อมไปกับการสร้างความรู้ ความเข้าใจ จากทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จะเป็นสิ่งที่ทำให้กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP สามารถพัฒนาต่อยอด และสร้างนวัตกรรม จากสิ่งที่เป็นต้นทุนเดิมได้อย่างยั่งยืนต่อไป

5. วิธีการ/ขั้นตอนการจัดการความรู้

1) ประชาสัมพันธ์ เชิญชวนกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP เข้าร่วมเวทีในการชี้แจงสร้างความเข้าใจในทุกเวทีทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ OTOP

2) จัดเวทีให้ความรู้ เน้นความสำคัญการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการฯ โดยใช้เอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่นมาสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้ความรู้ในการดำเนินธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการพึ่งตนเองเป็นหลัก ไม่รอรับการช่วยเหลือจากผู้อื่นอย่างเดียว ต้องมีความรู้สิ่งที่ตนเองทำ มีการเรียนรู้สิ่งนั้นมาก่อนการเริ่มดำเนินการจริง เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยตนเอง

3) วางแผนการดำเนินงานร่วมกันอย่างมีส่วนร่วมในทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

4) ติดตาม สนับสนุน ส่งเสริม อย่างต่อเนื่อง

5) ประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุงร่วมกัน

6. ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้

6.1 เทคนิคและแนวทางในการทำงาน

1) หลักการและกระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม

2) แนวคิดแบบองค์รวม

3) แนวทางยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน (OTOP)

4) หลักการพัฒนาชุมชน

5) แนวคิดหลักจิตวิทยาเพื่อความสำเร็จในการทำงาน

6.2 ข้อพึงระวัง(ถ้ามี)

-

6.3 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

-การใช้หลักธรรมาภิบาลกับผู้ผลิต ผู้ประกอบการ เพื่อลดความขัดแย้ง และเท่าเทียมกัน

- หลักความซื่อสัตย์ในการทำงาน สร้างความใกล้ชิดจนเกิดความคุ้นเคยมีความเป็นหมู่คณะ จริงจังและจริงจัง

- ช่วยเหลือ ติดตาม สนับสนุน อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง จนเกิดการยอมรับ ในการทำงาน/ประสานงาน

6.4 ปัญหาและวิธีการแก้ไข

- ให้หลักการมีส่วนร่วม หลักธรรมาภิบาล หลักความซื่อสัตย์ในการทำงานในการแก้ไขปัญหา แก้ไขตามสถานการณ์

6.5 ผลลัพธ์จากการแก้ปัญหาและการพัฒนา

1) หลักการมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ของทุกฝ่ายส่งผลให้เกิดความพึงพอใจต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เกิดความใกล้ชิด คุ้นเคย ส่งผลต่อความร่วมมือซึ่งกันและกัน

2) การสนับสนุน ส่งเสริม และประสานงาน ทุกด้าน เพื่อประโยชน์ต่อกลุ่มผลิต ผู้ประกอบการ
พึงพอใจ และการทำงานมีประสิทธิภาพขึ้นจากการร่วมกันวางแผนปฏิบัติงาน

OTOPส่งผลต่อความ